

1 Bestaat God?

2 Aan de bron van het Christendom

3 Geloof & Wetenschap

Verschillende Modellen

Examenvraag: link de modellen met de gezegde.

1. Harmoniemodel:

- Tijdens **Middeleeuwen**.
- Geocentrisme was heersend **kosmische model**
- ⇒ geen onderscheid tussen geloof en wetenschap (i.e. **harmonie**)
- Kennis van God door:
 - Bijbel.
 - Natuur.
- Andere wereldbeeld **Geocentrisme**
- Causaliteit (oorzaak-gevolg):
 - Onbewogen beweger (*Prima Causa*)
 - Engelen (*Causae Secundae*)

2. Conflictmodel

- **Moderne tijd**
- Heliocentrisme (i.p.v. geocentrisme) ⇒ Copernicaanse wereldbeeld.
 - = Het zon staat centraal van de universum.
 - *Copernicus (15-16 eeuw)*
 - ⇒ Deze idee verder verspreid door **Galileo** (16-17 eeuw).
- Dialogo ... → lijst van verbannen boeken ⇒ Volgens gelovige **Blasfemie**.
- **Deïsme**:
 - analoog met *Refined Watch Maker*.
 - ⇒ Probeert geloof & wetenschap samen te denken.
 - **Mechanistisch** (i.e. natuurwetten)
 - ⇒ God bestaat, maar heeft zich teruggetrokken uit de Kosmos/natuur.
 - Implicaties:
 - * **Geen openbaring**: (nog in profeten, Jezus of Schrift)
 - * Religieuze Autoriteit is onnodig
 - * Wonderen zijn **Irrationeel**.
 - * Geen religie heeft/is DE waarheid.
- **Sciëntisme** (Auguste Comte)
 - Wetenschap zonder religie.
 - ⇒ **Mythologisch/religieus** (irrationeel) ⇒ Wetenschappelijk of rationeel (meer volwassen).
 - ⇒ Humane Wetenschappen gingen zich conformeren aan ideaal van sciëntisme.
- **Nieuwe Atheïsme**
 - Geloof en God = **Waanideeën**

3. Kloofmodel (Wittgenstein)

- Begin: negatief t.o.v. religie.
- Later: Religie is een **apart taalspel**.
 - Onmogelijk om te vergelijken wetenschap met religie \Rightarrow = Aparte talen.
 - Religie: probeert WAAROM vragen te beantwoorden.
 - \Rightarrow Religie beheerst wat de waarheid is.
 - Wetenschap: probeert HOE vragen te beantwoorden.
- Wat is falisifeerbaar? \rightarrow zie wetenschap vs. pseudowetenschap.
- Herman De Dijn: 3 vormen van weten. NK!!!!!!

4. Dialoogmodel: kloof te groot?

- Verzoening van Kloof- en harmoniemodel.
- Religie heeft nood aan wetenschap (wetenschappelijke rationaliteit)
 - Religie of sekte? \Rightarrow kritisch denken.
 - Geen eenduidig definitie voor religie of sekte.
- Wetenschap heeft nood aan religie:
 - Ethische reflectie (kan a.d.h.v. filosofie maar ook van theologische ethiek).
 - Kritiek op instrumentalistische rationaliteit (Niet alles kan gevat worden op wetenschappelijke termen).
 - Antwoorden op fundamentele vragen.
- Beperktheid wetenschap, e.g. Kuhns theorie omtrent wetensch. revoluties. \Rightarrow *Paradigma shifts*.
 - "Alle wetensch. theorieën kunnen vervangen/verbeterd worden"
 - zie bv. Copernicus, die heliocentrisme als nieuwe paradigma dient, i.p.v. geocentrisme,
 - nieuwe paradigma moet verdedigd en meerdere keren bevestigd door anderen worden.
- Voorwaarden voor Dialoog:
 - Respect voor taalspel/eigenheid v/d ander. ()
 - Erkennen dat er versch. taalspelen zijn.
 - De resultaten v/h ene mag niet dienstbaar gemaakt worden aan het andere.

4 Zingeving & Geluk binnen een Neoliberaal Tijdsgewricht

Onze Neoliberale Samenleving

- Zoektocht naar geluk & zingeving(?)
- Doorgedreven economisering v/d publiek & private sfeer(?)
- **Dirk De Wachter** (psychiater) - *Borderline times*.

"*Borderline* is een diepgaand patroon van instabiliteit in intermenselijke relaties, zelfbeeld & affecten en van duidelijke impulsiviteit, beginnen in de vroege volwassenheid en tot uiting komend in diverse situaties."

\Rightarrow parallel met samenleving.

\Rightarrow meerdere kenmerken.

1. Verlatingsangst:

- Eenzaamheid.
- Wegvallen sociale verbanden.

2. Intense & Instabiele relaties:

- Relaties & instabiele relaties.
- Wegwerpcultuur met focus op genot \Rightarrow **Hedonistisch**

3. Agressie:

- "Zinloos geweld"
- Uiting van toenemend wantrouwen (?)

4. Fundamentele/Existentiële Vragen:

- Verval religieuze/levensbeschouwelijke kaders.
- Schijnantwoorden.
- Vlucht in genotsmiddelen.

5. Affeclabiliteit:

- Door gebrek aan stabiliteit.
- Falend zelfbeeld.
- Genot- & Kickcultuur centraal (e.g. Binge drinking).

6. Impulsiviteit:

- Bij het nemen van allerhande beslissingen.
- Versterkt door consumptiemaatschappij.

\Leftrightarrow Langdurig *engagement*.

7. Stressgebonden paranoïde/Dissociatiesymptomen:

- Verlies met realiteit.
- Gewone \Leftrightarrow virtuele werkelijkheid.
- Media bepaald.

8. Automutilatie & Suïcidaliteit:

- Toename van beide fenomenen.
- Toegenomen lichaamscultuur.

9. Leegte & Zinloosheid:

- Verlies v/d "grote verhalen"
- Ontzuiling.
- Secularisatie.

Zingeving & Geluk

- *Wat is geluk?*
- *Waar kan men geluk vinden?*
- Handboek: weg naar geluk volgens Christendom.

\Rightarrow Enkele richtingswijzers.

\Rightarrow Gebaseerd op werk van **Henri Nouwen**

\Rightarrow De weg naar innerlijke vrijheid.

1. Leven in het Hier & Nu:

- *LC 12:16-31*

- Bewustwording voor het heden.

⇒ Los van afleiding.

⇒ Los van bekommernissen verleden & toekomst.

2. Hoop:

- *Rom 5:1-5*

- *Espoir* vs. *espérance*.

- Niet schuwen van pijn, lijden & onheil.

- Vertrouwen op gedragenheid van God.

- Geborgenheid.

⇒ in relaties met naasten.

⇒ kan lijden veroorzaken.

⇔ eenzaamheid.

3. Liefde:

- Moderne portraitering vs. realiteit?

- *God is liefde*

- Liefde = belangrijk.

- Voorwaardelijk & tijdgebonden vs. onvoorwaardelijk (?)

4. Vreugde:

- *Gal 5:22*

⇔ Verbittering & defaitisme.

- Zich bemind weten (door God).

- Vertrouwen dat het beter zal gaan (parallel met hoop).

5. Gastvrijheid:

- *Lc 24:13-32*

- Nu: instrumentalisering v/d ander & de planeet.

⇒ Egoïsme.

- Ruimte & openheid creëren.

6. Discipline:

- *1 Kor 9:24-27*

- Discipline & training = Belangrijk.

⇒ ook in **spirituele/ morele** leven.

⇒ Zie bv. Monniken

- Fatalisme (vs. Vrijheid?)

- Aandachtigheid & geduld.